

KORONAKRIZE A NATO

Jak Severoatlantická aliance pomáhá proti pandemii covidu-19

Severoatlantická aliance disponuje schopnostmi, které mohou spojenci využít i v rámci civilního nouzového plánování pro pružnou reakci na mimořádné události (např. živelní katastrofy). Alianční země vč. Česka se rozhodly těchto schopností využít také k boji s pandemií nemoci covid-19, konkrétně k podpoře civilních institucí, čelícím s příchodem koronakrize obrovským nárokům. Spojenecký vojenský personál tak v členských zemích pomohl například zajistit či zprostředkovat leteckou přepravu, polní nemocnice, podpurnou lékařskou péči a pomoc s testováním, nebo logistickou a organizační podporu např. při distribuci zdravotnického materiálu, pomoc s dekontaminací či střežením hranic.

Nejdůležitějším úkolem NATO však i při takto nepříznivých situacích zůstává zajištění obrany spojeneckých zemí a schopnost odstrašit jakéhokoli protivníka od nepřátelských akcí. Alianční prioritou je proto ochránit před nákazou ozbrojené síly.

Zdroj: Armáda ČR

Jak členství v NATO pomohlo během koronakrize v roce 2020 České republice?

- » ČR jako jeden z prvních spojenců využila aliančních přepravních schopností ([SALIS](#)) k letecké přepravě kriticky nedostatečného zdravotnického materiálu ([ventilátory](#), [ochranné pomůcky](#)) z Číny do ČR
- » ČR v dubnu 2020 získala díky nákupu prostřednictvím alianční agentury NSPA [65 tisíc respirátorů a ochranných brýlí](#)
- » ČR v říjnu 2020 požádala NATO o [plicní ventilátory](#), kterých hrozil v ČR nedostatek. Během pouhého jednoho týdne Česko obdrželo z aliančního skladu darem [60 ventilátorů](#)
- » ČR v říjnu 2020 dále požádala spojence v NATO o pomoc se [zajištěním lékařského personálu](#), kterého v ČR rovněž hrozil nedostatek. Na základě žádosti byli na podzim do ČR vysláni lékaři hned ze tří zemí, a sice z [Německa](#), [Velké Británie](#) a [USA](#).

NATO nejsou jen vojáci

Aktivní součástí našeho členství v NATO jsou vedle vojáků také hasiči, a to v oblasti civilního nouzového plánování a ochrany. V této oblasti nejen [zastupují ČR v příslušných aliančních orgánech](#), ale zároveň koordinují společný postup místních úřadů ve vztahu k NATO. Pro zvýšení připravenosti se organizují rovněž pravidelná mezinárodní cvičení. Více viz factbox [Civilní připravenost v NATO](#).

Jak Česká republika pomohla spojencům?

Česko nebylo pouze příjemcem pomoci, zvládlo v rámci svých možností také spojencům pomáhat:

- » ČR poskytla v březnu 2020 pomoc [Španělsku](#) a [Itálii](#), kam poslala tisíce ochranných zdravotnických obleků a respirátorů
- » ČR poslala v dubnu 2020 milion roušek do [Severní Makedonie](#)
- » čeští vojenští experti společně se svými srbskými kolegy [pracují na vývoji nových ochranných prostředků](#)

Jak během pandemie pomáhá armáda v České republice?

V ČR stejně jako v ostatních zemích představuje armáda výraznou pomoc civilním strukturám, mj.:

- » během jara 2020 vojáci Armády ČR [pomáhali s ostrahou hranic](#) po jejich uzavření a podíleli se na výstavbě provizorních odběrových míst na hraničních přechodech
- » letouny AČR [dovážely zdravotnický materiál do ČR](#)
- » AČR distribuovala ochranné pomůcky do domovů důchodců
- » AČR se podílí na přípravě a provozu [chytřé karantény](#), do níž jsou zapojeni armádní medicí, IT specialisté či chemici
- » při nákaze personálu až 900 vojáků vypomáhalo [zajistit chod nemocnic](#) a sociálních zařízení ([domovů důchodců](#))
- » AČR vybuodovala v Praze [polní nemocnici](#) jako záložní kapacitu pro pacienty s covid-19

Factbox natoaktual.cz je vydáván Informačním centrem o NATO v Praze jako přehled informací a zdrojů k vybraným tématům.

Není oficiálním vyjádřením NATO ani žádné jiné české nebo zahraniční vládní instituce.

V případě dotazů se neváhejte obrátit na IC NATO na adrese info@natoaktual.cz.

Jak NATO pomáhá? Alianční mechanismy pomoci

Zdroj: Bundesweehr

Koordinace: Hlavním aliančním mechanismem civilní nouzové reakce je koordinační středisko EADRCC ([Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre](#)), které pomáhá koordinovat vzájemnou pomoc mezi spojenci a partnery. V souvislosti s pandemií v roce 2020 centrum přijalo žádosti od téměř dvaceti zemí, vč. ČR, na něž pomohlo zprostředkovat desítky nabídek pomoci. Jednalo se většinou o dodávky zdravotnického materiálu, popř. o výpomoc zdravotnického personálu. [Alianční pomoci skrze EADRCC využila ČR už při povodních v roce 2002.](#)

Logistická podpora: NATO prostřednictvím své akviziční agentury NSPA (NATO Support and Procurement Agency) zřídilo v Itálii sklad zdravotnického materiálu, kam spojenci přispívají svými dary. Sklad a přidružený fond umožňují Alianci rychle reagovat

na požadavky o pomoc. Například USA věnovaly plicní ventilátory ([z nichž část pak získala ČR](#)). Společné nákupy zdravotnického materiálu s využitím NSPA rovněž umožňují spojencům efektivněji využívat finanční prostředky.

Letecká přeprava: Členské země mohou využít také alianční letecké přepravní kapacity pro rychlou dodávku velkého množství zdravotnického materiálu. S pomocí programů SAC, SALIS ([Factbox](#)) a dalších letů se podařilo do října 2020 dodat spojencům na 1500 tun zdravotnického materiálu.

Pomoc při probíhajících misích: Aliance podpořila boj proti koronaviru ve všech nečlenských zemích, v níž působí v rámci stabilizačních či výcvikových misí. V Kosovu tak pomohla zajistit dodávky zdravotnického materiálu do nemocnic a distribuovat potraviny a oblečení. V Afghánistánu mise NATO dodávkou zdravotnického materiálu podpořila afghánské bezpečnostní síly, do Iráku pak spojenci dodali zdravotnické vybavení.

Pomoc partnerským zemím: Členské země NATO poskytly pomoc i partnerským zemím Aliance, mj. Bosně a Hercegovině, Moldavsku, Gruzii, Ukrajině, Iráku nebo Tunisku.

Výzkum: NATO se prostřednictvím své vědecko-technologické organizace (NATO Science & Technology Organization) zapojilo do navrhování řešení na urgentní bezpečnostní problémy plynoucí z pandemie (př. zlepšení vojenských cvičení pro operace na pomoc při pandemii). V rámci aliančního výzkumného programu (NATO Science for Peace and Security Programme) pak vědci pracují na vývoji rychlé diagnostiky nemoci covid-19.

Spolupráce s mezinárodními organizacemi: V rámci koordinovaného přístupu NATO úzce spolupracuje s dalšími mezinárodními organizacemi jako Evropská unie, Světová zdravotnická organizace, Úřad OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí a Světový potravinový program OSN. Ve spolupráci s EU tak NATO řeší standardy a postupy v oblasti odolnosti a civilní připravenosti, spolupráci v kybernetické obraně a bezpečnosti, strategickou komunikaci a boj proti dezinformacím či bezpečnost vojáků v misích a operacích.

Omezení cvičení ≠ omezení schopností

I přes určitá omezení (např. rozsah cvičení) NATO dále plní své úkoly a alianční operace pokračují. Ani zavřené hranice neznemožní pohyb aliančních vojáků v případě krize. Aliance je plně připravena pomoci jakémukoli svému členu v případě ohrožení.

Bibliografie a zdroje k tématu:

- » Armáda České republiky (2020): Covid-19: armáda pomáhá. <https://www.mocr.army.cz/scripts/detail.php?pgid=401> (Armáda pomáhá – výběr článků)
- » Natoaktual.cz (2020): SPECIÁL: Reakce NATO na pandemii covid-19. (https://www.natoaktual.cz/projekty/special-reakce-nato-na-pandemii-covid-19-A200406_134010_na_projekty_m02)
- » North Atlantic Treaty Organization (2020): NATO's Response to the COVID-19 Pandemic. (https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2020/10/pdf/2010-factsheet-COVID-19_en.pdf)
- » North Atlantic Treaty Organization (2020): Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre (EADRCC). (https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_117757.htm)
- » The NATO Support and Procurement Agency (2020): NSPA Response to the Covid-19 Pandemic. (<https://www.nspa.nato.int/covid19>)

Pokud budete mít zájem o další informace k tomuto tématu, neváhejte se obrátit na:
Informační centrum o NATO
Jungmannova 17, 110 00 Praha 1
info@natoaktual.cz